

3. Смелікова В. Б. Cases on Board Vessels : Навчальний посібник для курсантів напрямку 6.070104 «Морський та річковий транспорт», професійного спрямування «Судноводіння» / В. Б. Смелікова / – Херсон : Видавництво ХДМА, 2015. – 80 с.
4. Andres T. Understanding the Filipino Seaman : his values, attitudes and behavior – Manila : Denklav Maritime Agency, 1991. – 28 p.
5. Lloyd C. M. In Command ... 200 things I wish I'd know before I was Captain / C. M. Lloyd. – Livingstone : Witherby Seamanship Internationa lLtd., 2008. – 228 p.

REFERENCES

8. Bobrysheva, N. M. (2015), “Intending maritime officers readiness for professional work in the multicultural environment”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Theory and methodology of professional education), 13.00.04, Classic Private University, Zaporizhzhya, Ukraine.
9. Dolhorukov, A. M. (2016) Method case-study is modern technology for professionally-oriented study, available at: <https://infourok.ru/metodicheskie-materiali-metod-keysov-1009287.html> (access April 4, 2016).
10. Smelikova, V. B. (2015), Cases on Board Vessels, tutorial for maritime cadets, navigational department, Kherson, Ukraine.
11. Andres T. Understanding the Filipino Seaman : his values, attitudes and behavior – Manila : Denklav Maritime Agency, 1991. – 28 p.
12. Lloyd C. M. In Command ... 200 things I wish I'd know before I was Captain / C. M. Lloyd. – Livingstone : Witherby Seamanship Internationa lLtd., 2008. – 228 p.

УДК [371.134:796.071.4:37.091.313]

НОВАТОРСЬКА ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ ДЮСШ

Табінська С. О., викладач

*Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту,
вул. Набережна Перемоги, 10, м. Дніпро, Україна*

sv_ryss@mail.ru.

У статті досліджена проблема розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів ДЮСШ. Розкрито роль новаторської педагогічної підтримки розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів ДЮСШ. Доведено важливість корекції професійної діяльності тренера-викладача ДЮСШ, що має відбуватися в системі курсового підвищення кваліфікації. Схарактеризовано та уточнено зміст дефініції “професійно-педагогічна компетентність тренера-викладача ДЮСШ” та “новаторська педагогічна підтримка розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів ДЮСШ”. Виявлено основні складові професійно-педагогічної компетентності тренера-викладача ДЮСШ. Обґрунтовано необхідність подальшої розробки педагогічної технології з розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів з урахуванням встановленого динамічно-вибіркового розвитку спортивної інфраструктури в регіонах нашої країни, а також, наявності мотивації, потреб, цілей, знань, навичок, пролонгованого педагогічного досвіду діяльності на посаді тренера-викладача, вмінь його рефлексувати, а також стійких психологічних, фізичних та соціальних якостей особистості.

Ключові слова: тренер-викладач, професійно-педагогічна компетентність, курси підвищення кваліфікації, ДЮСШ, спортивна інфраструктура.

НОВАТОРСКАЯ ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ПОДДЕРЖКА РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ ТРЕНЕРОВ- ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ ДЮСШ

Табинская С. О., преподаватель

*Приднепровская государственная академия физической культуры и спорта,
ул. Набережная Победы, 10, г. Днепр, Украина*

sv_ryss@mail.ru.

В статье исследована проблема развития профессионально-педагогической компетентности тренеров-преподавателей ДЮСШ. Раскрыта роль новаторской педагогической поддержки в развитии профессионально-педагогической компетентности тренеров-преподавателей ДЮСШ. Доказана важность коррекции профессиональной деятельности тренера-преподавателя ДЮСШ, которая должна происходить в системе курсового повышения квалификации. Описано и уточнено содержание дефиниции “профессионально-педагогическая компетентность тренера-преподавателя ДЮСШ” и “новаторская педагогическая поддержка развития профессионально-педагогической компетентности тренеров-преподавателей ДЮСШ”. Выявлены основные составляющие профессионально-педагогической компетентности тренера-преподавателя ДЮСШ. Обоснована необходимость дальнейшей разработки педагогической технологии развития профессионально-педагогической компетентности тренеров-преподавателей с учетом установленного динамично-выборочного развития спортивной инфраструктуры в регионах нашей страны, а также, наличия мотивации, потребностей, целей, знаний, навыков, пролонгированного педагогического опыта деятельности на должности тренера-преподавателя, умений его рефлексировать, а также устойчивых психологических, физических и социальных качеств личности.

Ключевые слова: тренер-преподаватель, профессионально-педагогическая компетентность, курсы повышения квалификации, ДЮСШ, спортивная инфраструктура.

INNOVATIVE PEDAGOGICAL SUPPORT OF DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL-PEDAGOGICAL COMPETENCE COACHES OF YOUTH SPORTS SCHOOLS

Tabinskay S.O., lecturer

*Prydniprovskay state academy of physical culture and sports,
Naberezhnaya Pobedy Str., 10, Dnipro, Ukraine*

sv_ryss@mail.ru.

In the article problem of development of professional pedagogical competence of coaches youth sports schools studied. The role of innovative pedagogical support in the development of professional-pedagogical competence coaches of youth sports schools is given. The importance of the correction of the professional activity of coaches of youth sports schools is proven, which should happen in the system of course training. The contents of the definition of “professional-pedagogical competence of coaches of youth sports schools” and “innovative pedagogical support of development of professional-pedagogical competence of coaches of youth sports schools” described and specified. The main components of professional-pedagogical competence of coaches of youth sports schools revealed. The necessity of further development of pedagogical technology of development of professional-pedagogical competence of the coaches are given the established dynamic selective development of sports infrastructure in the regions of our country, as well as, the availability of motivation, needs, goals, knowledge, skills, and pedagogical experience prolonged for the positions of coach, skills to reflect and psychological, physical and social qualities of the individual sustained.

Key words: coach, professional-pedagogical competence, professional development courses, youth sports schools, sports infrastructure.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими або практичними завданнями. Зростання інтересу батьків щодо залучення своїх дітей до активного відпочинку, зокрема засобами фізичної культури, можна пояснити, по-перше, погіршенням загального стану здоров'я молодого покоління, а по друге, впливом сучасних інтелектуально розвиваючих, проте негативно впливаючих на фізичний розвиток дітей та молоді різноманітних гаджетів, планшетів тощо. На користь задоволення вказаних суспільних потреб зусилля Спортивного комітету України відобразилися в тому, що Україна на сьогодні має досить розгалужену систему спортивного руху, що включає перспективні та цікаві 56 олімпійських та 110 – неолімпійських видів спорту тощо. Проте, їх популяризація

набула ознак специфічного розвитку, про що свідчить динамічно-вибіркова розбудова спортивної інфраструктури у регіонах нашої країни за останній рік. Зокрема, збільшення легкоатлетичних клубів, що не входять до складу стадіонів (на 7), майданчиків з тренажерним (на 45) та з нестандартним тренажерним обладнанням (на 119), площинних спортивних споруд з синтетичним покриттям (на 105), споруд зі штучним льодом (на 1), водноспортивних баз (на 3). При цьому, кількість ДЮСШ з початку 2014 р. зменшилася (з 1436) на 281 дитячо-юнацьку спортивну школу. Аналогічна тенденція прослідковується й серед кількості стадіонів з трибунами на 1500 місць і більше, що зменшилася на 6, тенісних кортів (на 26), футбольних полів (на 30), приміщень для фізкультурно-оздоровчих занять (на 114), спортивних залів площею не менше 162 кв.м. (на 51), плавальних басейнів (на 6), стрілецьких тирів на дистанцію не менше 25 метрів (на 46), стрілецьких стендів (на 1), кінноспортивних баз (на 2), веслувально-спортивних баз (на 9), веслувальних каналів (на 1), лижних баз на 100 пар лиж і більше (на 6) [8, 9].

При цьому, на жаль, традиційна система професійно-педагогічної підготовки діючих тренерів-викладачів ДЮСШ за цей час лише загострила й так складні умови функціонування позашкільних спортивно-оздоровчих закладів. Адже, програма курсового підвищення їх кваліфікації без специфічної підтримки та корекції педагогічної складової має на практиці лише формальний характер обсягом 108 годин. Підтвердженням цього є одностайність думок вчених [4, 6] щодо необхідності впровадження педагогічних умов кардинального поліпшення розвитку педагогічної майстерності тренерів-викладачів ДЮСШ.

Такі деструктивні наслідки можна пояснити наявністю загальної соціально-економічної кризи в Україні, латентним камуфлюванням керівництвом ДЮСШ проблем нестачі педагогічно підкованих кадрів з фізичної культури і спорту, відсутністю не лише суттєвої державної підтримки спортивної інфраструктури, але й нових теоретично обґрунтованих та перевірених на педагогічному досвіді новаторських ідей щодо осучаснення процесу розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів ДЮСШ, а саме, в умовах курсового підвищення кваліфікації у вищих навчальних закладах, що мають відповідну ліцензію.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано порушення цієї проблеми і на які спирається автор. Аналіз останніх досліджень і публікацій відомих науковців у галузі фізичної культури та спорту (В. Мазіна, К. Царенко [6], В. Приходько [12], А. Сватъєва [13] та ін.) свідчить про відсутність у тренерів-викладачів ДЮСШ належної мотивації щодо підвищення власної професійно-педагогічної кваліфікації протягом життя, особистісної відповідальності за гармонійний розвиток й здоров'я юних вихованців-спортсменів. Наявність у професійній роботі тренерів-викладачів ДЮСШ надто болісного сплаву професійних дій, що генеруються на основі лише їх особистих уподобань та залишків фундаментальних знань, що були закладені на ранніх етапах професійної підготовки, а саме з часів отримання диплома про вищу освіту вже не задовольняють українське суспільство, про що засвідчив прийнятий державою нормативно-правовий документ – наказ Міністерства молоді та спорту України від 13.09.2016 № 3520 “Про затвердження Положення про підвищення кваліфікації тренерів (тренерів-викладачів) та інших фахівців у сфері фізичної культури і спорту”. Проте, задекларовані в державних документах теоретико-методологічні константи надто повільно упередметнюються в практичній діяльності тренерів-викладачів ДЮСШ.

Тож, проблема новаторської педагогічної підтримки розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів ДЮСШ набула як теоретичного, так і практичного характеру, що й зумовило постановку мети наукового дослідження.

Формулювання мети статті. Теоретично обґрунтувати новаторську педагогічну підтримку розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів ДЮСШ.

Завдання дослідження: встановити ступінь розробленості проблеми розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів ДЮСШ; уточнити зміст дефініції “професійно-педагогічна компетентність тренера-викладача ДЮСШ” та “новаторська педагогічна підтримка розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів ДЮСШ”; проаналізувати наукові ідеї і методичні здобутки з визначеної проблеми.

Методи дослідження: загальнонаукові – аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, систематизація та зіставлення різних поглядів на досліджувану проблему; конкретнонаукові – метод ретроспективного аналізу психолого-педагогічної літератури – для окреслення специфічних особливостей розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів ДЮСШ.

Виклад основного матеріалу. Теоретичну основу дослідження складають: організаційно-методичні аспекти педагогічної психології [1], педагогіки підтримки [5], педагогічного потенціалу фізкультурно-спортивного середовища [10] та контролю за педагогічною діяльністю спортивних шкіл [2]; теоретико-методичні концепти морального виховання спортсмена [3]; парадигми виховання особистості в ДЮСШ [4]; питання виховної роботи тренера-викладача ДЮСШ, розкриті у праці В. Мазіна, А. Свасьєва, К. Царенко [6]; теоретико-методичні розробки контекстного (А. Вербицький, О. Іваницький, М. Чобітько), інтерактивного (О. Пометун, Л. Піроженко) та проблемного (І. Лернер, А. Хуторський) методів навчання; застосування педагогічних (В. Андрущенко, Л. Даниленко, В. Нагаєв, А. Нісімчук, І. Прокопенко, І. Царенко), інформаційних (І. Артеменко, І. Богданова, Р. Клопов, Ю. Козаков, Л. Панченко, П. Стефаненко) та інтеграційних (Н. Долбишева, Е. Скібіцький, М. Сова) технологій в освіті.

Аналіз дисертацій показав, що професійна підготовка як майбутніх, так і діючих тренерів-викладачів ДЮСШ була об'єктом локальних інтересів таких науковців, як Є. Авксентьєв (готовності до фізкультурно-спортивної діяльності), М. Буренко (фахових компетенцій), Є. Григор'єв (формування професійно значимих якостей), Б. Курдюкова (ефективність її модернізації), О. Неретін (компетентності у створенні позитивного соціально-психологічного клімату в спортивних командах) та ін.

Аналіз праць О. Гури [7], А. Свасьєва [13] та ін. дав змогу усвідомити професійно-педагогічну компетентність тренера-викладача ДЮСШ як систему бездоганних професійно-педагогічних дій, виконання яких можливе за наявності позитивної особистісної мотивації, потреб, визначених та правильно сформульованих виховних цілей, фундаментальних та інтегровано-прикладних знань, навичок, пролонгованого практичного досвіду професійно-педагогічної діяльності, вмінь його рефлексувати, а також стійких психологічних, фізичних та соціальних якостей особистості.

У контексті нашого дослідження найбільш вдале підґрунтя для визначення термінологічного конструкту “новаторська педагогічна підтримка” виявляється в науковій праці Н. Мельника [11] та А. Суценка [14]. Під “новаторською педагогічною підтримкою розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів ДЮСШ” ми розуміємо утілення в практику курсового підвищення кваліфікації оригінальних ідей, методів, прийомів педагогічної підтримки тренерів-викладачів з метою вчасної корекції та оптимального розвитку складових професійно-педагогічної компетентності.

До того ж, у новаторському досвіді можуть бути виявлені закономірності, які ще мало відомі педагогічній практиці, адже досвід педагога-новатора вимагає від керівників та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів ретельної уваги, ґрунтовного вивчення й обґрунтування обраного алгоритму, бо цей досвід, зазвичай, має прогностичні функції, оскільки випереджає традиційну систему й практику.

У системі розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів ДЮСШ важлива роль належить викладачам-новаторам та майстрам, здатним генерувати творчі ідеї, запропонувати найбільш раціональне та ефективне вирішення освітніх проблем.

Проте, як зазначає Н. Мельник [11], слід пам'ятати, що новаторство і досвід – це не одне і те ж. Педагогічний досвід – більш широке поняття, новаторство – складова досвіду, його підґрунтя. Не будь-яка форма роботи, навіть результативна, є досвідом, і не будь-яке новаторство – педагогічним досвідом. Досвід – це те, що можна передати, запозичити, використати в роботі інших педагогів. Новаторство не завжди можна передати, бо це індивідуальна творчість, яка дає високоефективні результати лише в певного викладача.

Отже, варто пам'ятати, що досвід – це підґрунтя, на якому сформовано педагогічну майстерність, джерело розвитку педагогічної науки та практики, пробний камінь під час експерименту, перевірки істинності теорій, концепцій, процесів, похідна від знань і практики, рубіж, на який потрібно вивести масову практику [11].

Упровадження новаторської педагогічної підтримки розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів ДЮСШ у практику необхідно розпочати з термінів і понять, які часто використовують, зокрема: поширення, впровадження, використання, освоєння. Слід звернути увагу на те, що ці терміни не є синонімами та мають різне смислове значення.

Поширення досвіду – це дії організаційного характеру, спрямовані на популяризацію нової педагогічної ідеї. Переважно його використовують методисти, науковці, керівники загальноосвітніх навчальних закладів, рідше – самі автори новаторських ідей. Поширення педагогічного досвіду відбувається за допомогою різноманітних форм: презентації на педагогічних радах, розширених засіданнях науково-методичних рад, методичних об'єднаннях, кафедрах, конференціях, педагогічних читаннях, у статтях, збірниках із досвіду роботи, оформлення картотек педагогічного досвіду та новаторських здобутків, анотованих каталогів, які пропагують творчі знахідки. Досить ефективною є пропаганда досвіду шляхом організації постійних та епізодичних педагогічних виставок матеріалів із досвіду роботи, проведення майстер-класів, створення шкіл педагогічного досвіду на базі авторських концептів, майстерень, шкіл методичної майстерності, медіатеки, розміщення матеріалів на сайтах, порталах тощо.

Упровадження – найважливіший і найменш вивчений етап системи поширення педагогічного досвіду. Можна добре вивчити й узагальнити, навіть успішно пропагувати і в наказовому порядку примушувати його застосовувати, і все ж успіху не досягнеш. Упровадження нелегко здійснити викладачу, оскільки воно потребує творчих зусиль, здібностей до трансформації та подолання труднощів, неабиякого бажання та сили волі, наполегливості й уміння аналізувати свої помилки та невдачі, вміння працювати по-новому, копійкою організаторської роботи. Це система роботи, яка містить:

- ознайомлення із принципами та конкретними прийомами новаторської праці, висвітлення її прогресивної суті та практичної ефективності;
- повсякденне та наполегливе навчання науково-педагогічних працівників застосовувати сучасних методів, форм, прийомів;
- контроль з боку керівників за фактичним упровадженням педагогічного досвіду в практику роботи науково-педагогічного працівника;
- визначення ефективності нових прийомів і методів педагогічної праці за основними показниками – рівнем навчальних досягнень, сформованими компетенціями.

Основою формуючих педагогічних зусиль виступає самоорганізація відкритої системи особистості тренера-викладача шляхом незворотнього, нелінійного переходу до

ідентифікації себе як досвідченого тренера-викладача ДЮСШ. Точками біфуркації зазначеного процесу визначено моменти професійно-педагогічної рефлексії тренерського досвіду, які є синергетичним переходом від ідеї про себе як досвідченого фахівця до розбудови професійної Я-концепції і подальшої професійної самоідентифікації як тренера-викладача ДЮСШ [13].

Тож, до новаторської педагогічної підтримки розвитку професійно-педагогічної компетентності ми відносимо:

- сприяння твердому переконанню діючих тренерів-викладачів ДЮСШ в соціальному імпонуванні серед користувачів тренерських послуг, почутті власної значимості та впевненості у здібності до даного виду діяльності шляхом впровадження електронних дидактичних засобів нового покоління, що дають можливість збільшити позитивний ефект від курсового підвищення кваліфікації;
- створення та поєднання умов для самодостатнього розвитку тренерів-викладачів ДЮСШ з метою становлення професійно-педагогічної компетентності як духовної, інтелектуальної, емоційної і фізичної готовності до фундаментально-інтеграційного оволодіння системою педагогічних, медико-біологічних наук, духовною і професійно-педагогічною культурою, дидактичною і виховною технологією;
- театралізоване відтворення процесуально-діяльнісних особливостей тренерської діяльності, що виступають засобом інтеріоризації її змісту, організаційних форм, типових виробничих функцій та цільових установок;
- культивування гуманістичного світобачення та корекція термінальних цінностей тренера-викладача ДЮСШ як засобу визначення власної позиції щодо філософської, релігійної, моральної та естетичної орієнтації в сучасному перебігу подій;
- стимулювання перманентного розвитку професійно-педагогічної компетентності майбутнього тренера-викладача, який визначається як здатність до самодослідження, самопрограмування, самореалізації своєї індивідуальності, свого творчого потенціалу, готовності до інноваційної діяльності та творчої майстерності;
- впровадження діагностичних інструментів для моніторингу психологічних, фізичних та соціальних якостей тренерів-викладачів ДЮСШ з метою стимулювання їх активної позиції щодо відслідковування власних спроможностей до виконання оздоровчої, розвивальної, виховної, навчальної та науково-дослідницької функцій на займаній посаді. забезпечення гармонійного функціонування психічної та соматичної природи тренера-викладача засобами театральної освіти.

Висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Виявлені суттєві перешкоди в розвитку визнаних Україною видів спорту (зокрема, 110 неолімпійських й 56 олімпійських) та формуванні фізично здорового покоління українців у форматі ДЮСШ, які все ще відкриті для українських дітей та молоді з метою їх активного залучення до занять фізичною культурою та спортом детермінували наукові пошуки з проблеми новаторської педагогічної підтримки розвитку професійно-педагогічної компетентності діючих тренерів-викладачів.

Встановлено, що своєчасна корекція професійної діяльності тренера-викладача ДЮСШ шляхом новаторської педагогічної підтримки розвитку професійно-педагогічної компетентності має відбуватися в системі курсового підвищення їх кваліфікації.

Досліджену специфічність розвитку спортивної інфраструктури в регіонах нашої країни необхідно покласти в основу удосконалення традиційної програми курсового підвищення кваліфікації тренерів-викладачів ДЮСШ.

Перспективою подальших досліджень є розробка, апробація та корекція педагогічної технології розвитку професійно-педагогічної компетентності тренерів-викладачів у межах 108 годин традиційного курсового підвищення їх кваліфікації з урахуванням специфічності розвитку спортивної інфраструктури в регіонах нашої країни, а також, наявності мотивації, потреб, цілей, знань, навичок, пролонгованого педагогічного досвіду діяльності на посаді тренера-викладача, вмінь його рефлексувати, а також стійких психологічних, фізичних та соціальних якостей особистості; підготовка методичних рекомендацій для широкого впровадження вказаної педагогічної технології.

ЛІТЕРАТУРА

1. Айсмонтас Б. Б. Педагогическая психология : Электронный учебник [Электронный ресурс] / Б. Б. Айсмонтас. Режим доступа : http://www.ido.rudn.ru/psychology/pedagogical_psychology/11.html
2. Бауэр В. Г. Организационно-методические аспекты контроля за педагогической деятельностью спортивных школ (ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ, ШИМЛ) : методические рекомендации / В. Г. Бауэр. – М. : ВНИИФК, 1987. – 227 с.
3. Белорусова В. В. Основные проблемы теории и методики нравственного воспитания советского спортсмена : автореф. дис. на соискание научн. степени д-ра пед. наук : спец. 13.00.00 «Педагогические науки» / В. В. Белорусова. – М., 1969. – 46 с.
4. Беспалов П. В. Парадигмы воспитания личности в детско-юношеских спортивных школах / П. В. Беспалов // Наука и бизнес : пути развития, 2011. – № 4. – С. 26-28.
5. Богуславский М. В. Миражи педагогики поддержки / М. В. Богуславский // Директор школы. 2002. – № 10. – С. 28-32.
6. Виховна робота тренера-викладача ДЮСШ : Методичні рекомендації для курсів підвищення кваліфікації тренерів-викладачів / В. М. Мазін, А. В. Свасьєв, К. В. Царенко. – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – 69 с.
7. Гура О.І. Теоретико-методологічні основи формування психолого-педагогічної компетентності викладача вищого навчального закладу в умовах магістратури: дис. на здобуття наук. ступеня док. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Гура Олександр Іванович. – Запоріжжя, 2008. – 753 с.
8. Звіт за формою № 5-ФК станом на 01.01.2017 ДЮСШ + СДЮШОР [Електронний ресурс] / Міністерство молоді та спорту України. Режим доступу: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/30126>
9. Ковальов В. Проблеми і перспективи дитячо-юнацького спорту в сучасних соціально-економічних умовах / В. Ковальов // Молода спортивна наука України. – 2007. – Т. V. – С. 154-157.
10. Манжелей И. В. Актуализация педагогического потенциала физкультурно-спортивной среды : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / Манжелей Ирина Владимировна. – Тюмень, 2005. – 441 с.
11. Мельник Н. А. Нові форми впровадження та поширення педагогічного досвіду як важлива умова створення інноваційного освітнього середовища / Н. А. Мельник // Управління школою. – 2013. – № 34–36. – С. 88-93.
12. Приходько В.В. До визначення наскрізної мети занять молоді фізичною культурою / В. В. Приходько // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2016. – № 3. – С. 178-183.

13. Сватъев А. В. Підготовка майбутнього тренера-викладача до професійної діяльності теоретико-методичний аспект : монографія / А. В. Сватъев. – Запоріжжя : ЗНУ. – 2012. – 473 с.
14. Сущенко А. В. Важные тенденции в профессиональной деятельности преподавателей высшей школы А. В Сущенко // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2013. №3. – С. 70-76.

REFERENCES

1. Aismontas, B.B. (2015), "Educational psychology", available at: http://www.ido.rudn.ru/psychology/pedagogical_psychology/11.html (access date: 16.06.2015).
2. Bauer, V.G. (1987), Organizational-methodical aspects of monitoring teaching activity of sports schools (youth, sport school, shvsm, SIML) : methodical recommendations.VNIIFK. Moskow. Russia.
3. Belorusova, V.V. (1969) "The main problems of theory and methodology of moral upbringing of the Soviet athlete", Thesis abstract. dis. for scientific. degree d-RA PED. nauk, spets, 13.00.00, "Pedagogical Sciences".– Moskow. Russia.
4. Bespalov, P.V. (2011) "Paradigm of upbringing in children's and youth sports schools", [Science and business : ways of development], No 4, pp. 26-28.
5. Boguslavsky, M.V. (2002) "Mirages of pedagogics" [Director of the school], No. 10, pp. 28-32.
6. Mazin, U.M., Svativ, A.V., and Tsarenko K.V. (2014) Educational work of the trainer-teacher of DYUSSH : guidelines for training courses of trainers-teachers, Zaporizhzhya national University, Zaporizhzhya, Ukraine.
7. Gura, A.I. (2008), "Theoretical-methodological bases of formation of psihologo-pedagogical competence of the teacher of higher educational establishment in magistrates" Diss. on competition of the Sciences. degree Doc. med. nauk, spets. 13.00.04 "Theory and methods of professional education", Zaporozhye. Ukraine.
8. A report on form No. 5-FC as of 01.01.2017 DYUSSH + school [Electronic resource], Ministry of youth and sports of Ukraine, available at: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/30126> (access 10.01.2017).
9. Kovalev, V. (2007), "Problems and prospects of youth sport in the current socio-economic conditions" [Young sports science of Ukraine], T. V., pp.154-157.
10. Manzheley, I.V. (2005), "Actualization of pedagogical potential of sports and sports environment", dis. ... doctor. PED. Sciences : 13.00.04, Tyumen.
11. Miller, N. (2013), "New forms of implementation and dissemination of teaching experience as an important condition for the creation of innovative educational environment" [school Management], No. 34-36, pp. 88-93.
12. Prikhodko, V.V. (2012), "To the definition of the main purpose of training youth in physical culture", [Sports Herald of the Dnieper], No. 3, pp. 178-183.
13. Svativ, A.V. (2012), Preparation of future trainer-teacher for professional activity, theoretical-methodological aspect [monograph], Zaporizhzhya national University, Zaporizhzhya, Ukraine.
15. Sushchenko, A.V. (2013), "Important trends in the professional activity of teachers of higher school", [Theory and practice of management of social systems], No. 3, pp. 70-76.